

Kancelář Hospodářské a sociální rady
Budova ČVUT
Pohraniční 1, CZ 405 01 DĚČÍN 1
Předseda: Josef Zoser
Kontakt: Ing. Jiří Aster
tajemník HSRD
Email: aster.jiri@tiscali.cz
Tel.: 00420 602 582 510

Děčín 3. dubna 2014

Věc: Řešení ekonomického a sociálního úpadku děčínského okresu

Vážený pane vládní zmocněnce,

obracíme se na Vás s žádostí o podporu při řešení ožehavé sociální problematiky Děčínského okresu, které v současnosti eskalují zejména v jeho severní části. Mimo to ale existuje v okrese Děčín řada sociálně slabých lokalit podobně jako v ostatních částech Ústeckého kraje. Fenomén Šluknovska v děčínském okrese nemá zřejmě alternativu v České republice.

Ústecký kraj spolu Moravsko-slezským krajem je v České republice regionem s výrazným polycentrickým uspořádáním. V žádném jiném kraji v ČR neexistují dvě rovnocenná dominantní centra kraje jako je dvojměstí Most – Litvínov a Ústí nad Labem po 100 000 obyvatel, která si rozdělily sféry vlivu v kraji.

Ústecký kraj se vyznačuje nejvyšší nezaměstnaností ve státě, má nejnižší vzdělanostní strukturu obyvatel, míra zadlužení obyvatel je nejvyšší v republice, vede v počtu osobních konkurzů a má nejvyšší podíl romského obyvatelstva. Co do absolutního počtu nezaměstnaných je na prvním místě v ÚK. Děčínský okres v letošním roce zaznamenal po okrese Jeseník druhý nejvyšší nárůst nezaměstnanosti mezi deseti okresy s nejvyšší nezaměstnaností v ČR. Vyznačuje se také na druhé straně značným odlivem především mladých přesídlelých obyvatel a vysokým podílem obyvatel dojíždějících za prací mimo bydliště. Novou skutečností je příchod nepřizpůsobivého obyvatelstva z jiných částí ČR. To urychluje nebezpečný populační vývoj vzhledem k vysoké porodnosti nepřizpůsobivého obyvatelstva a větší mortalitě oproti natalitě majoritního obyvatelstva. Díky demografickému vývoji hrozí další prohlubování sociálního napětí s hrozbou opětovné eskalace.

Bohužel při řešení problematiky Ústeckého kraje došlo k zevšeobecnění na důsledky těžby nerostných surovin a útlum této činnosti v pánevních oblastech přijetím Globálního plánu revitalizace s dotací 15 miliard Kč, ke kterým patří okresy Chomutov, Teplice, Most, Litoměřice, Louny a Ústí. Na to se také koncentrovala vládní pomoc pro tento kraj i opatření ze strany krajské vlády. Tam byly také budovány gigantické průmyslové zóny Joseph a Triangle s miliardovými dotacemi z úrovně státu a kraje, kdy jen na výkup pozemků v zóně Joseph bylo vydáno ze státního rozpočtu 250 milionů Kč.

Okres Děčín zůstal úplně stranou, navíc ostatní okresy jako např. Louny profitují z blízkosti Středních Čech a Prahy, leží na budované rychlostní komunikaci R 7, okres Litoměřice profituje rovněž ze sousednictví Středních Čech a Prahy a leží na strategické dálnici D 8 a Ústecký okres těží částečně z postavení krajské metropole. Ilustrací náhledu bývalého vedení Krajského úřadu na tuto část kraje bylo, že okres Děčín je v jednom z krajských strategických materiálů nazván okrajovým okresem. Z druhé strany se k tomu přidružila i okolnost, že zejména v období po roce 1989 ještě za existence

okresních úřadů tato instituce se sídlem v Děčíně spatřovala budoucnost obyvatel Děčínského okresu především v rozvoji cestovního ruchu a od problematiky pánevnick se separovala.

Přes tuto okolnost je třeba konstatovat, že ani potenciál v oblasti cestovního ruchu není dodnes zdaleka využíván. Přestože okres má velkou doposud zdaleka nevyužitou absorpční kapacitu návštěvníků zájímajících se o krásy přírody, o kulturní a o technické památky ve spojení s aktivním trávením volného času, nebyl v tomto regionu bohužel až na jednu oblast zpracován dlouholetý plán rozvoje tohoto odvětví. Není přednostně řešena potřebná infrastruktura přístupových komunikací z vnitrozemí, dopravní obslužnost není optimalizována a politicky podporována. Ani do samotného rozšiřování infrastruktury s přímým vlivem na rozvoj cestovního ruchu se neinvestuje, jako příklad by mohlo být rozšíření sítě cyklostezek.

Jak by měla vypadat podpora státu sociálně postiženému, chudnoucímu regionu máme možnost shlédnout po 20 minutách jízdy z Děčína přes Hřensko přímo za hranicemi v saském Bad Schandau nebo v nedaleko stojící pevnosti Königstein. Rád bych Vás v rámci případné Vaší návštěvy, na kterou Vás tímto srdečně zvu, částí tohoto spřáteleného sousedního regionu provedl.

Nicméně orientace pouze na cestovní ruch není relevantním přístupem vzhledem k tomu, že Děčínsko a zejména Šluknovsko bylo průmyslovou oblastí a patřilo za Rakouska – Uherska k nejrozvinutějším regionům říše. O tom svědčí stovky brownfields po celém území okresu. Tato oblast prošla v minulosti několika fatálními ekonomickými šoky, krizí v třicátých letech vzhledem k vysokému podílu textilního a sklářského průmyslu, vysídlením původního obyvatelstva po skončení II. světové války a divokou privatizací po roce 1989, kdy došlo k likvidaci většiny ekonomických aktivit činných ještě v době totality. Proklamovaná orientace převážně na turismus nemohla řešit hluboký propad většiny ostatních podnikatelských činností.

Děčínsko dlouho zůstávalo mimo fokus centrálních i krajských orgánů, nedaří se získávat investory, chybí totiž dopravní napojení na okolní regiony a nejsou k dispozici zejména pozemky vhodné pro podnikání.

Podnikání na okrese Děčín samozřejmě nesvědčí také fakt, kdy při známé rigiditě v souvislosti s ochranou přírody na jeho území zasahují teritoria tří CHKO a je zde ještě Národní park.

Děčínsko na rozdíl od pánevnick okresů nedisponuje takovými mohutnými ekonomickými aktivitami, jako jsou doly, elektrárny a petrochemie, které rezultují vysoké výděvky a jsou motorem pro další podnikání. Díky prioritám pánevnick oblastí v rámci kraje byla v minulosti většina státní i krajské podpory směřována mimo Děčínsko.

Děčínsko nemůže ani příliš profitovat z pozitivního vývoje v SRN, příhraniční oblasti v této části Německa zejména na severu okresu jsou rovněž poznamenány zánikem ekonomických aktivit a exodem mladšího obyvatelstva do starých spolkových zemí.

Vážený pane vládní zmocněnce,

vzhledem k uvedeným faktům popisujícím tíživou ekonomickou a ve snaze zabránit další devastaci regionu s přihlédnutím k brizantní sociální situaci našeho okresu považujeme za nutné zapracování dlouhodobého podpůrného programu pro náš okres do opatření v návaznosti na usnesení vlády č. 732 z 25. září 2013, který by měl být zaměřen na následující oblasti:

1. Bezpodmínečným faktorem pro změnu ekonomického a sociálního vývoje okresu je napojení Děčína po silnici I/13 na dálnici D 8, a především plánovaná výstavba zcela nové dopravní komunikace I/13 na úseku Děčín – Manušice s napojením na silnici I/9 včetně revitalizace této komunikace v úseku Svor. – Rumburk. Spojení Děčín – Manušice je zároveň strategickým spojením Ústeckého a Libereckého kraje a proto je nepochopitelné, že MD zastavilo přípravu této akce. J

Jsme si vědomi, že současné zdroje na budování dopravní infrastruktury jsou omezené. Právě proto by tyto prostředky měly být především vydávány tam, kde pomáhají řešit nejožehavější společenské problémy.

Zodpovědnost: Ministerstvo dopravy a Ministerstvo životního prostředí

2. Urychleně připravit a zahájit stavbu jezu v Děčíně, která má strategický význam pro celou Českou republiku ale pro Děčínsko přinese multiplikační efekt během výstavby a následně přispěje k rozvoji místních logistických aktivit, lodního stavitelství a rozvoj vodního turizmu. Zároveň přinese značný estetický přínos v oblasti labského nábřeží.
Zodpovědnost: Ministerstvo dopravy a Ministerstvo životního prostředí
3. Vybudování nového elektrického vedení 110 kV pro zvýšení kapacity a bezpečnosti zásobování Šluknovského výběžku elektrickou energií.
Zodpovědnost: Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo životního prostředí, KÚ Ústí n.L., KÚ Liberec
4. Alokovat odpovídající prostředky na sanaci a revitalizaci brownfields za účelem jejich dalšího využití a nabídky potenciálním investorům. HSR Děčínského okresu má vytypovány vhodné objekty a ve spolupráci s agenturou Czechinvest je schopna provést jejich hodnocení s ohledem na dostupnost pracovních sil, tyto nemovitosti ve spolupráci s komunami je nutné vykoupit, sanovat, zasíťovat, dopravně napojit a připravit jako greenfields pro nabídku investorům. Pro oblast Děčínska a podobné regiony jsou neaplikovatelné stávající programy podpory sanace brownfields ze strany investorů. Stávající programy subvencí pro samotné investory mohou být lukrativní v atraktivních regionech, ale ne na Děčínsku díky jeho specifice.
V současnosti nemají ani komuny prostředky a kapacity na provádění a na řízení projektů na konverzi brownfields na plochy využitelné pro ekonomickou činnost. Proto je nutné vytvoření speciálního programu pro takto postižené regiony ze strany vlády.
Zodpovědnost: Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo financí
5. Připravit program rozvoje turizmu v úzké spolupráci s komunitami a podnikateli z tohoto oboru včetně rozsáhlé výstavby cyklostezek pro rozvoj podnikatelských aktivit v okrese. Jako prioritní se nabízí propojení významné cyklostezky Labe protínající náš kraj s nově na území Libereckého kraje vznikající cyklostezkou Nová hřebenovka. Její obnovou by mělo vzniknout v minulosti již využívané propojení Krkonoš a Krušnými horami přes Jizerské a naše Lužické hory. Propojit labskou cyklostezku s oderskou přes Liberecký kraj.
Zodpovědnost: Ministerstvo pro místní rozvoj. Krajský úřad
6. Urychlit projednávání legislativních změn obsažených ve „Šluknovském desateru“ (viz příloha č. 3 publikace Ohrožené Děčínsko), také s přihlédnutím k „Výzvě starostům 2013“ která v mnohých požadavcích na citované desatero navazuje a kterou do svých priorit zařadil Svaz měst a obcí a je dnes přímo podporována více jak 550 městy a obcemi našeho státu.
Zodpovědnost: Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo pro místní rozvoj
7. Aplikovat zvýšenou podporu na vytvořené pracovní místo ve výši 200 000 Kč i pro děčínský okres.
Zodpovědnost Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo financí

Hospodářská a sociální rada Okresu Děčín nabízí širokou spolupráci při vypracování koncepce pro řešení naznačené ožehavé problematiky jako preventivního kroku k zabránění prohlubování devastace tohoto teritoria České republiky ve spolupráci s příslušnými státními a krajskými orgány. Věříme, že společenské náklady na navrhované řešení naznačených problémů budou značně nižší než narůstající náklady v oblasti sociální při dalším rozkladném procesu, který se v tomto dopise snažíme akcentovat.

Josef Zoser

předseda

HSRD

Hospodářská a sociální rada okresu Děčín

Pohraniční 1288/1, 405 02 Děčín 1

IČO: 269 98 998

Kancelář OHK Děčín

za správnost:

ing. Jiří Aster

tajemník HSRD

Úřad vlády České republiky
Vládní zmocněnec
Doc. Ing. Jiří CIENCIALA, CSc.
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 PRAHA

Copy: Hejtman Ústeckého kraje
Předseda HSR ÚK

Příloha: Publikace „Ohrožené Děčínsko“